

## РАЗВИТИЕ НА ТВОРЧЕСКОТО МИСЛЕНЕ ПРИ СЪЗДАВАНЕ НА ПРОЕКТИ В УЧИЛИЩЕ

**Малина Иванова**

*Професионална гимназия по електротехника и електроника, гр. Пловдив  
Старши учител, Първа ПКС, e-mail: malinabgv@abv.bg*

**Резюме:** Докладът разглежда създаването на проекти в часовете за свободноизбираема подготовка (СИП) в средно професионално училище. Представени са етапите при реализиране на проекти и психологическите моменти при тяхното разработване. Работата върху проектите е подходящо средство за създаване на умения и компетенции.

**Ключови думи:** проект, етапи при реализиране на проект, създаване на умения и компетенции.

### Въведение

За да може съвременният човек да създава и използва продуктите на днешното информационно общество, е необходимо той да притежава система от знания.

Усвояването на знания е сложна познавателна дейност, при която обучаемият не само приема знанията, но ги преобразува, адаптира, избирателно реагира и активно ги усвоява.

Работата по проект изисква създаване на завършен продукт, в който се използват вече придобитите знания и умения, както и допълване на знанията, като се използва методът „учене чрез правене“.

Създаването на проекти е заложено в учебната програма по информационни технологии в задължителната подготовка, като тяхната сложност се увеличава в свободноизбираемата подготовка.

При създаване на проекти, учениците трябва да са преминали базовото ниво на обучение, за да могат да използват получените знания за постигане на поставените цели. Използвайки придобитите знания, те ги затвърждават и придобиват опит при решаване на задачи – проблеми.

### Реализиране на проекти в часове за свободноизбираема подготовка в училище

При създаване на проекти като дидактически метод се използва проблемното обучение. Неговото прилагане има за цел да стимулира

познанията и ученическото творчество, чрез генериране на идеи за създаване на конкретен продукт по дадена тема.

Реализирането на проекти е творчески процес, който позволява на учениците по по-интересен и нетрадиционен начин да покажат своите знания, да проверят уменията и компетенциите си и да изразят своите идеи.

Дейностите, свързани с реализирането на проектите, можем да представим в няколко етапа.

В първия етап всички ученици трябва да обсъдят и да решат каква ще бъде темата на проекта.

Създаване на:

- училищен вестник;
- рекламна брошура за училище, клас, роден град;
- уеб-страница за училище, клас;
- мултимедийна презентация за училище;
- електронни помагала (учебници) по специалните предмети;
- мултимедийни разработки за глобални проблеми на съвременното, световни учени и училище на бъдещето.

След обсъждане всеки ученик взема решение относно:

- колко части ще съдържа проектът и какви елементи ще бъдат включени във всяка част? (текст, изображение, анимация, звук)
- как ще бъдат създадени? (с какви средства)
- откъде ще бъдат взети материали?
- с кои програми ще се обработват?

Вторият етап се характеризира с реализирането на отделните компоненти и създаване на дизайна на крайния продукт. На обучаемите предстои да се изправят срещу проблеми, за които все още нямат опит. Това обикновено е мотивацията да се научи новото, за да се реализира идеята.

При създаване на цялостната визия и дизайн на проекта се развива творческото мислене и въображение на всеки ученик.

Преподавателите имат водеща роля при оформяне на идеите и дизайна на отделните части и на цялата композиция в електронен вид, но значение оказват и наличната техническа, технологична и софтуерна база.

В третия етап се оформя (завършва) цялостната визия на проекта и се представят резултатите от него. Представянето на продукта може да бъде:

- вътрешно – пред съучениците и учителя координатор на проекта;
- публично – освен съучениците и учителя координатор, на презентирания на крайния продукт присъстват и гости;

- първо вътрешно представяне и след това публично – това предполага първо представяне на получения продукт пред учителя координатор и чак след това пред широка публика на Националните състезания по информационни технологии в град Монтана, град Благоевград и град Девин.

За успешното реализиране на целия процес важна роля имат учителите координатори, които с уменията и ентузиазма си организират и направляват работата на учениците така, че те да могат да създадат свой завършен продукт, да работят в нетрадиционна ситуация, да прилагат иновационни методи на работа.

Последният етап се изразява в документиране на процеса на работа по проекта портфолио (папка на проекта), което включва всички работни материали.

### **Резултати и анализ**

Изложеното в доклада се реализира в продължение на шест поредни години в часове за свободноезбираема подготовка в Професионална гимназия по електротехника и електроника град Пловдив.

Резултатите надминаха очакванията дори на самите ученици. От 2006 година при участието на наши ученици в Национални състезания по информационни технологии в крайните класирания винаги имаме класирани проекти в ТОП 3, а през последните две години и първи места в състезанията в град Девин.

Учениците работят с голям ентузиазъм и отговорност, като в крайна сметка се получават много добри продукти, които се използват по предназначение – брошури за училище, брошури на тема „Зелена планета“, плакати за училище, училищен вестник, презентации за 50-годишния юбилей на училището, училищен сайт и сайтове на различни теми.

### **Заклучение**

Ползите от работата по проектите се изразяват в следните аспекти:

- нарастват познанията на учениците при използване на мултимедийния софтуер и хардуер и при решаване на техническите проблеми, когато те възникнат в процеса на работа;
- увеличават се знанията и компетенциите по информационни технологии, в резултат на което учениците придобиват, затвърдяват и увеличават своите способности за въвеждане и форматиране на текст, сканиране и създаване на изображения (снимки, фотоси, образи) и тяхното редактиране със специализиран софтуер, вграждане на анимация, създаване на връзки между елементите;

- натрупване на опит при представяне и защита на собствени позиции и тези;
- създаване на умения за планиране на работата по проекта, описване на проектната документация, представяне и защита на готовия продукт.

Работата по проекти в училище е нетрадиционен начин на обучение, който разкрива нови възможности за придобиване и овладяване на умения и качества като: самостоятелност, целеустременост, дисциплинираност, творческо мислене, отговорност и увереност в собствените възможности.

## Литература

1. Манова, М., Модел за работа по проект
2. Николова, М., Създаване на умения за работа в екип и развитие на творческото мислене при създаване на проекти в училище, Национална конференция „Образованието в информационното общество“, Пловдив, 2011.

## CREATIVE THINKING DEVELOPMENT IN MAKING PROJECTS AT SCHOOL

*Malina Ivanova*

*Vocational School of Electrical Engineering and Electronics, Plovdiv  
Senior teacher, First Professional Qualification Rank, e-mail: malinabgv@abv.bg*

**Abstract:** *The paper considers making projects in the classes at free choice preparation in a vocational school. The stages in projects' realization and the psychological moments at their development are presented here. The project work is an appropriate instrument for creating skills and competence.*

**Key words:** *project, stages in project realization, skills and competence creating*